

Hospodářská soutěž v EU

IV. Prosazování soutěžního práva

Michal Petr

I. Prosazování soutěžního práva

- **Veřejné prosazování (*public enforcement*)**
 - soutěžním orgánem (Komise, NCA)
 - z úřední povinnosti
 - rozsáhlé vyšetřovací pravomoci
 - Tresty
 - Připravovaná harmonizace – Směrnice „ECN+“
- **Soukromé prosazování (*private enforcement*)**
 - civilní soudy
 - v soukromém zájmu – na základě žaloby
- **Trestní prosazování (národní trestní právo)**

II. ECN a její fungování

ECN sdružuje 27 NCA a Komisi

- alokace případů – nalezení „dobře umístěného“ orgánu (viz)
- konzistentní rozhodování – „dohled“ Komise (viz)
- provádění vyšetřovacích úkonů a předávání důkazů
- spolupráce na budování společné „soutěžní kultury“
- Směrnice 2019/1/EU *ECN+*

ad „Dobře umístěný“ orgán

Komise

- Případy „3 +“
- Zásadní právní otázky

NCA

- Materiální vztah k jurisdikci
- Schopnost prokázat porušení
- Schopnost zastavit porušování

ad „Dobře umístěný“ orgán

„Dobře“, nikoliv „nejlépe“ umístěný orgán – problém paralelních řízení a *ne bis in idem*

- Více NCA (Komise) „vedle“ sebe
- Více NCA (Komise) „po“ sobě

ad „kontrola“ Komise

- Povinnost NCA informovat Komisi 30 dní před vydáním rozhodnutí
- Možnost Komise „odebrat“ případ NCA
- Stát má Komisi informovat a soudních rozhodnutích

III. Vyšetřování v rámci ECN

- Unijní právo stanoví jen vyšetřovací oprávnění Komise
- Možnost dožádání
- Důkaz provedený v jednom státě lze bez dalšího použít jako důkaz ve státě jiném
- Základem neohlášené šetření na místě (*dawn raid*)

ad Vyšetřovací oprávnění

Komise

- provádí šetření sama (za asistence NCA), nebo
- pověří NCA provedením šetření

NCA

- provádí vlastní šetření
- asistuje při šetření Komise (včetně eg. policie)
- musí provést šetření na dožádání Komise
- může provést šetření na dožádání jiného NCA

Šetření na místě

- Šetření v obchodních i jiných než obchodních prostorách
- Komise, ÚOHS obdobně
 - **Vstupovat** do všech prostorů, na pozemky a do dopravních prostředků podniků a sdružení podniků
 - **Kontrolovat** účetní knihy a ostatní obchodní záznamy bez ohledu na to, v jaké formě jsou uloženy
 - **Kopírovat** nebo získávat v jakékoli formě kopie nebo výpisy z těchto knih nebo záznamů
 - **Pečetit** kterékoli podnikatelské prostory a účetní knihy nebo záznamy v rozsahu nezbytném pro kontrolu
 - **Klást otázky** týkající se předmětu a účelu kontroly

Písenná žádost o informace

- Zákaz sebeobviňování
- Povinnost zodpovědět „faktické“ otázky
- Právo nevypovídat?

IV. Řízení komise

- Neformální „prověřovací“ fáze
- Zahájení „formálního“ řízení (*dawn raid*)
- Sdělení výhrad (S. O.)
- Rozhodnutí

Rozhodnutí Komise

- Absence důvodu k zásahu
- Odložení věci – neprokázání
- Shledání porušení soutěžního práva
 - Pokuta
 - Opatření k nápravě (strukturální, behaviorální)
- Specifické formy rozhodnutí
 - Závazky – náprava situace bez deklarace protiprávnosti
 - Narovnání (u kartelů) – snížení pokuty po přiznání se
- *Znovu ne bis in idem*: další řízení po rozhodnutí Komise?

Sankce

- Pokud rozhoduje ÚOHS: § 22a ZOHS
- Pokud rozhoduje Komise: čl. 23 Nařízení 1/2003
- Za porušení soutěžního práva je možné uložit pokutu až do výše **10 % ročního obratu** příslušného soutěžitele

V. Program leniency

Východiska

- Kartelové dohody mají mimořádně negativní dopad na hospodářskou soutěž
- Při jejich odhalení hrozí jejich účastníkům značné sankce
- Dohody jsou maximálně utajovány
- Program *leniency* dává účastníkům dohody možnost vyhnout se úplně nebo částečně postihu za účast na ní

Prameny

- ÚOHS: § 22ba ZOHS
- Komise: Oznámení EK ÚV C 298, 8.12.2006, s. 17

Leniency I.A: imunita za „dawn raid“

Podmínky pro prvního žadatele

- Informace potřebné pro šetření na místě
 - fungování kartelu
 - „*targeted inspection*“: včetně eg. polohy kanceláří
- Úřad tyto informace neměl

Leniency I.B: imunita za „prokázání“

Podmínky pro prvního žadatele

- Informace potřebné pro prokázání dohody
- Úřad tyto informace neměl
- Neposkytnuta imunita dle I.A

Leniency II: snížení pokuty

Podmínky pro žadatele

- Informace představující *významnou přidanou hodnotu (significant added value)*
- V případě žadatele ne-přítěžující

ad Leniency II: rozsah

- 1. žadatel: 30 – 50 %
- 2. žadatel: 20 – 50 %
- další žadatelé: do 20 %

Souhrnné žádosti –Leniency I.A

- Pokud Komise „dobře umístěna“: dopad 3+
- Žádost ke Komisi
- Obsah:
 - základní identifikace kartelu, účastníků a trhu
 - ve kterých státech důkazy, kde podána žádost
- Potvrzení o přijetí
- Možnost žádat dodatečné informace

Děkuji Vám za pozornost ...

Michal PETR

michal.petr@upol.cz